

Inledning

Förutsättningar för att människor ska må bra och ha en god hälsa påverkas av deras livsvillkor och omgivande livsmiljöer men också av individens egna val och levnadsvanor. I en kommun finns det stora möjligheter att påverka livsvillkor och livsmiljöer och därmed skapa förutsättningar för en god folkhälsa. Det är människorna som skapar samhället. Människors hälsa och välbefinnande har därför stor betydelse för samhällets utveckling och tillväxt. Folkhälsan i Mariestads kommun är generellt god, men är inte jämnt fördelad.

Nationella och regionala styrdokument

Sverige har sedan 2003 en national folkhälsopolitik där det övergripande målet är ”Att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

Till det övergripande målet finns elva målområden. Dessa fokuserar på de faktorer i samhället som påverkar folkhälsan, det vill säga på livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor.

Regionalt finns en folkhälsopolitisk policy med sex folkhälso-utmaningar som har sin utgångspunkt i ”Vision Västra Götaland- Det goda livet”.

Hälso- och sjukvårdsnämnderna i Skaraborgs övergripande mål: ”Invånarna i Skaraborg ska ha bäst hälsa i Sverige år 2020.”

Tillsammans utgör dessa styrdokument grunden för vår folkhälsostrategi.

Prioriterade målgrupper

Barn, unga, äldre, personer med funktionsnedsättning och personer som söker eller nyligen har fått asyl är prioriterade målgrupper i kommunens folkhälsoarbete.

Barn och unga

I barndomen skapas förutsättningar för en god hälsa. De levnadsvanor som grundläggs i unga år följer ofta med och påverkar oss resten av livet.

Äldre

Andelen äldre i befolkningen ökar. Det är därför viktigt att satsa på förebyggande insatser och att skapa förutsättningar för att äldre ska kunna bibehålla en god hälsa så länge som möjligt.

Personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning har en högre andel ohälsa än befolkningen i stort.

Personer som söker eller nyligen fått asyl

Den första tiden i ett nytt land är avgörande för den som flytt från svåra omständigheter. Att bli del av sitt nya sammanhang och få tillgång till rätt stöd från början är avgörande för hälsan.

Mariestad kommuns folkhälsomål

Ledstjärna för folkhälsoarbetet är Mariestads kommuns Vision 2030. Utifrån den har folkhälsomålet ”Friska och trygga kommuninvånare med den bästa livskvalitén” satts.

För att folkhälsomålet effektivt ska kunna nås har tre prioriterade målområden utsetts:

- Delaktighet och inflytande
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Goda levnadsvanor

Delaktighet och inflytande

Jämlika och jämställda livsvillkor, liksom social integration, har betydelse för god hälsa och hållbar utveckling. Möjligheten att vara delaktig och kunna påverka främjar integrering och motverkar utanförskap. Tillgång till sociala nätverk och mötesplatser skapar möjlighet till delaktighet och engagemang och handlingskraft. Tillgänglighet både utomhus, i det offentliga rummet, och alla våra offentliga lokaler är en förutsättning för att alla människor ska ha möjlighet att vara delaktiga i samhället och leva självständiga liv. Att känna sig trygg är en rättighet och en förutsättning för att kunna delta i samhället. Möjligheten till arbetsdeltagande är grundläggande för ett välfärdssamhälle.

- Attraktiva och trygga utomhusmiljöer.
- En trygg och säker kommun.
- Öka seniorers möjlighet att själva forma och ta ansvar för en hälsosam ålderdom.

Trygga och goda uppväxtvillkor

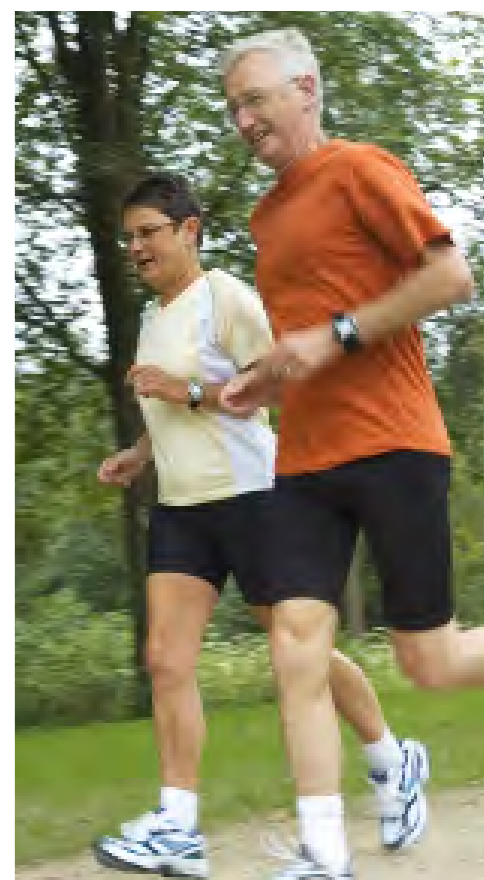
Förhållanden under uppväxten får konsekvenser långt fram i livet. I barndomen grundläggs förutsättningar för god psykisk och fysisk hälsa. Familjens livssituation är betydelsefull för barnets uppväxtvillkor och framtid. Därför ska familjen ges förutsättningar att vara barnets främsta resurs. Barn och unga ska ges förutsättningar att stärka sin sociala identitet och skaffa sig erfarenheter och kunskaper som krävs för livsval och vuxenliv. Viktiga arenor för detta är familjecentralen, förskola, skola, ungdomsmottagningar samt fritids och föreningsliv.

- Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar i familjen och på fritiden.
- En trygg och hälsofrämjande skol- och förskolemiljö som syftar till att långsiktigt främja elevernas fysisk och psykiska hälsa.
- Senarelägga debuten och minska bruket av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel bland ungdomar.

Goda levnadsvanor

Var och en ska ges förutsättningar att ta ansvar för sin hälsa. Hälsa och livsstil påverkas till stor del av samhällets sociala, ekonomiska, miljömässiga och kulturella förhållanden. För att främja goda levnadsvanor behövs mötesplatser och verksamheter som är positiva för människans hälsa och hälsoutveckling. Hälso- och sjukvården och tandvården ska stödja en jämlik och jämställd hälsoutveckling i befolkningen.

- Skapa förutsättningar för en aktiv och stimulerad fritid.
- Skapa förutsättningar för en god psykisk och fysisk hälsa.
- Främja goda/sunda matvanor och fysisk aktivitet.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser

Folkhälsoarbetet är ett långsiktigt arbete för att stärka och utveckla livsvillkor som främjar hälsa och förebygger ohälsa. Arbetet grundas på kunskap om befolkningens hälsa och om sambandet mellan samhällets utformning och folkhälsa.

Samverkan

För att nå ett framgångsrikt folkhälsoarbete krävs det samverkan mellan kommunen, civilsamhället och lokala myndigheter. Samt mellan kommunens nämnder och sektorer för ett samlat folkhälsoarbete. Folkhälsorådet och Folkhälsorådets ledningsgrupp leder den övergripande utvecklingen av folkhälsoarbetet i kommunen.

Mariestads kommun bedriver sedan många år ett tvärsektorielt folkhälsoarbete i samverkan med Västra Götalandsregionen och andra organisationer. Det finns ett avtal om lokalt folkhälsoarbete mellan Hälso- och sjukvårdsnämnden Östra Skaraborg och Mariestads kommun.

Målstyrningsarbete och uppföljning

De prioriterade målområdena bryts ned i de kommunala nämndernas styrdokument som sammanställs i en folkhälsostrategisk handlingsplan. De prioriterade områdena följs varje år upp av Folkhälsorådet. Utvalda indikatorer kommer årligen att redovisas i kommunens årsredovisning.

Folkhälsostrategi 2014-2018

för Mariestads Vision 2030

Mariestads kommun, kommunledningskontoret
Kyrkogatan 2, 542 86 Mariestad
Telefon: 0501-75 50 24

